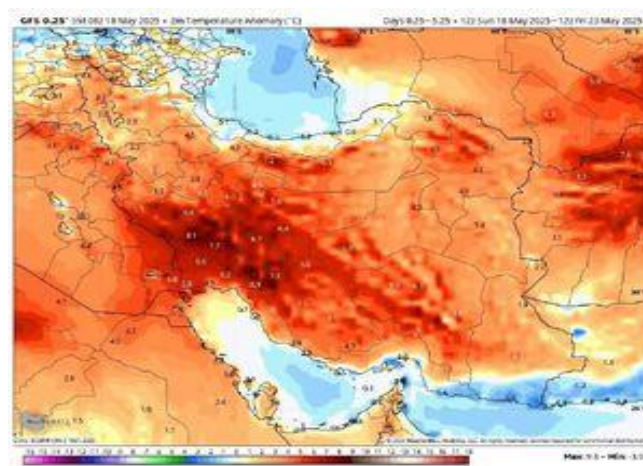

اخبار محیط زیست ایران

هشدار دمای ۵۰ درجه در بعضی نقاط ایران

به گزارش سازمان هواشناسی در ایران، با ورود موج هوای گرم به این کشور، دمای هوا به شدت بالا رفته است و در بعضی مناطق تا ۵۰ درجه هم گزارش شده است.

صادق ضیائی، رئیس مرکز ملی وضع هوای سازمان هواشناسی، گفت که دمای هوای تهران به بیش از ۴۰ درجه میرسد و «در جنوب استان نیز ممکن است دمای بیشتری ثبت شود».

همچنین گزارش شده که استانهای سمنان، قم، اصفهان و یزد هم با تداوم هوای گرم مواجه خواهند شد.

پیش‌بینی شده که دمای هوا در اهواز به ۵۰ درجه برسد. به گفته آقای ضیائی علاوه بر افزایش محسوس دمای هوا در شمال غرب، غرب و جنوب غرب ایران، «باد شدید هم در برخی مناطق می‌تواند منجر به گرد و خاک و کاهش کیفیت هوا شود».

او گفت که برای استانهای خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان «پدیده گرد و غبار و باد شدید پیش‌بینی شده است».

موج گرمای شدید در ایران با بحران کمبود انرژی همراه شده و بسیاری از شهرها با افت فشار و قطعی آب و برق روبه‌رو هستند.

پیشتر رسانه‌های ایران از قطعی «۲۲ ساعته» آب در منطقه ۱۰ تهران خبر داده بودند.

برگرفته از سایت بی بی سی

شرکت آبفای استان تهران می‌گوید:

خشکسالی‌های پنج سال اخیر و کاهش بارش‌های استان تهران در ۶۰ سال اخیر بی‌سابقه بوده و ذخایر آب در سدهای تأمین‌کننده آب تهران در پایین‌ترین وضعیت است.

این شرکت از شهروندان خواسته است دست‌کم ۲۰ درصد در مصرف آب صرفه‌جویی کنند. بنابر گزارش‌ها در برخی مناطق تهران فشار آب بسیار کم شده و حتی آب ساعت‌های طولانی قطع بوده است.

با توجه گرمای شدید در ایران کارشناسان درباره وضعیت آب ابراز نگرانی می‌کنند.

محمدحسین امید، استاد آبیاری و آبادانی و سرپرست دانشگاه تهران چند روز پیش گفت

آب، ابر چالش ایران در حال حاضر و آینده است.

در گفت‌وگویی که اخیراً بنفشه زهرایی، با محمد فاضلی، جامعه‌شناس انجام داده، هشدارهای جدی درباره وضعیت بحرانی منابع آبی ایران را مطرح کرده است.

به گفته او، کمبود آب در فصل گرم می‌تواند شرایطی شبیه به «آخرالزمان» ایجاد کند.

خانم زهرایی نبود هماهنگی میان نهادهای مسئول را یکی از موانع مقابله با بحران دانست و گفت: «وقتی از کمبود آب صحبت میشود، نباید ببینیم که شهرداری‌ها ساعت ۲ ظهر مشغول آبیاری چمن‌ها هستند. مسئولان باید صرفه‌جویی را از خود شروع کنند».

تشدید خشکسالی و آتش‌سوزی در نخلستان‌های روستاهای عبادان (آبادان) است.

در این آتش‌سوزی گسترده، گزارش‌ها از سوختن بیش از ۲۰ هزار نخل حکایت دارند. بسیاری از نخل‌داران محلی در این حادثه تمام دارایی خود را از دست داده‌اند و بازار خرما نیز به‌طور جدی تحت تأثیر قرار گرفته است.

بزرگ‌زاده با اشاره به وضعیت بحرانی آب در اقلیم اهواز، هشدار داد که کشت وسیع نیشکر با برداشت‌های سنگین آب و بازگشت پساب‌های شور به منابع آبی، نقش مهمی در تعمیق بحران ایفا کرده است.

این در حالی است که کشاورزان منطقه بارها پیش از وقوع این فاجعه درباره کم‌آبی هشدار داده بودند. به گفته کارشناسان، بی‌توجهی به این هشدارها و نبود هماهنگی میان نهادهای مسئول، بحران را گسترده‌تر کرده است.

از بین رفتن نخلستان‌ها، تنها یک فاجعه زیست‌محیطی نیست؛ بلکه ضربه‌ای بزرگ به هویت فرهنگی و اقتصاد محلی نخل‌داران نیز به شمار می‌رود. نخل، بخشی از زندگی، معیشت و تاریخ مردم این منطقه است؛ و سوختن آن، نشانه‌ای از مدیریت ناکارآمد و غفلت طولانی‌مدت از منابع طبیعی و مردمان وابسته به آن‌هاست.

برگرفته از سایت سازمان حقوق بشر کارون

او با اشاره به اقدامات شرکت آب و فاضلاب تهران توضیح داد که این شرکت برای کنترل مصرف، به صورت هدفمند فشار آب شبکه را کاهش داده و این اقدام تأثیر چشمگیری در کاهش مصرف آب در پایتخت داشته است.

اما استفاده گسترده از پمپ‌های خانگی برای افزایش فشار آب، این سیاست را بی‌اثر کرده است.

برگرفته از بی بی سی

۲۰ هزار نخل در آتش سوزی اروند کنار نابود شد

در پی وقوع آتش‌سوزی گسترده در نخلستان‌های اروندکنار در شهرستان آبادان، بخشدار منطقه اعلام کرد که ۲۰ هزار اصله نخل دارای محصول در روستاهای کوت شنوف، ابوعقاب و ابوشکر طعمه حریق شده‌اند.

به گفته مقامات محلی، در این آتش‌سوزی، چهار واحد مسکونی و یک کارگاه تولیدی نیز کاملاً سوخته‌اند.

سوختن هزاران نخل در آبادان؛ ترکیب بحران آب، نیشکر و بی‌توجهی

عیسی بزرگ‌زاده، سخنگوی صنعت آب در وزارت نیرو، دوشنبه ۳۰ تیر، در گفت‌وگو با خبرنگاران اعلام کرد که توسعه بی‌رویه کشت نیشکر و مصرف بیش‌ازحد مجاز آب توسط مصرف‌کنندگان بدمصرف، از عوامل اصلی

ارومیه خواهد بود، البته هنوز به آن مرحله نرسیده‌ایم، ولی نزدیک هستیم.»

برگرفته از: بی بی سی

بحران آب و برق در ایران: دست کم ۱۸ استان از ۳۱ استان تعطیل شد

گزارش‌ها از ایران حاکی است که بر اثر تداوم موج گرمای شدید، تأمین آب و برق در بیشتر مناطق آن کشور مختل شده و سطح مخازن آب به پایین‌ترین حد خود در یک قرن اخیر رسیده است.

صدا و سیمای جمهوری اسلامی به نقل از مدیران هواشناسی گزارش داد که دست‌کم ۱۸ استان از ۳۱ استان ایران از جمله تهران، پایتخت تحت تأثیر قرار گرفته است و انتظار می‌رود که از پس‌فردا (پنجشنبه) به تدریج کاهش یابد.

دولت ایران فردا چهارشنبه ادارات را در حداقل ۱۰ استان، از جمله پایتخت، تعطیل کرده است تا در مصرف آب و برق صرفه‌جویی شود، زیرا دمای هوا در بخش‌هایی از جنوب و جنوب غربی ایران به بالای ۵۰ درجه رسیده است.

این موج گرما در بحبوحه کاهش شدید بارندگی در ایران اتفاق افتاد و به گفته شرکت آبرسانی استان تهران، بدترین دما در ۶۰ سال گذشته در پایتخت است.

به خشک شدن کامل دریاچه ارومیه نزدیک هستیم

به گفته مدیرکل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان غربی، بخش شمالی دریاچه ارومیه را باید خشک شده در نظر گرفت.

حجت جباری به خبرگزاری تسنیم گفت: «در بخش شمالی دریاچه که حدود نیمی از مساحت دریاچه است، آب بسیار کمی در مساحت ۱۰۰ کیلومترمربع باقی مانده است؛ شاید فقط لایه‌ای به ضخامت چهار یا پنج سانتی‌متر که در واقع می‌توان گفت دیگر آبی وجود ندارد.

«این برای نخستین بار است که احتمال می‌دهیم طی پنج یا شش روز آینده، بخش شمالی دریاچه کامل خشک شود.

البته از نظر محیط‌زیستی همین الان هم فقط یک لایه بسیار نازک و پراکنده در شمال باقی مانده است و به‌سختی می‌توان گفت آبی وجود دارد.»

آقای جباری گفت که شمال دریاچه ارومیه را «باید خشک‌شده در نظر بگیریم.»

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان غربی درباره جنوب دریاچه ارومیه گفت: «در حدود ۶۰۰ تا ۷۰۰ کیلومتر از مساحت دریاچه به عمق حدود ۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر آب باقی مانده است که با ادامه این روند تا پایان تابستان احتمال خشک‌شدن کامل آن هم وجود دارد که به معنی خشکی کامل و ۱۰۰ درصدی دریاچه

صورت گرفت، اما این هدف به‌ویژه پس از دوره استانی شدن این شرکت‌ها در دولت نهم، به حاشیه رفت. این تغییر ساختاری، شرکت‌های آب منطقه‌ای را که می‌بایست متناسب با «حوزه‌های آبریز» عمل می‌کردند، به نهادهایی تابع قدرت‌های محلی با اختیارات محدود بدل کرد.

به‌دنبال آن، مدیریت منابع مشترک، از جمله در حوزه آبریز زاینده‌رود، از یک مسأله بین‌حوزه‌ای به میدان منازعه بین استان‌های چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، اصفهان و یزد تنزل یافت. از سوی دیگر، رقابت میان دستگاه‌های استانی برای جذب منابع مالی، موجب تضعیف توجیه اقتصادی طرح‌های بازچرخانی آب شد.

به‌عنوان نمونه، در حالی‌که شرکت‌های آب و فاضلاب در تلاش برای واگذاری تصفیه‌خانه‌های فاضلاب به بخش خصوصی بودند، شرکت‌های آب منطقه‌ای با فروش ارزان آب‌های سطحی، زهکش‌ها یا حتی منابع شرب، الگوی مصرف را به نفع برداشت بی‌رویه از آبخوان‌های زیرزمینی تغییر دادند و صنایع را به استفاده از آب ارزان و ناپایدار عادت دادند

در همین حال، وزارت جهاد کشاورزی نیز با نادیده‌گرفتن ظرفیت‌های تأمین آب، افزایش سطح زیرکشت، گسترش باغات، و رشد بی‌رویه تولید کشاورزی را به‌عنوان موفقیت تلقی کرد، درحالی‌که بیش از ۸۰ درصد منابع آب کشور در بخش کشاورزی مصرف می‌شود، اغلب بدون بازدهی اقتصادی قابل‌قبول.

از سوی دیگر، وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌ها، به‌ویژه شهرداری تهران، بدون رعایت ملاحظات منابع طبیعی و بدون پایبندی به طرح‌های جامع و تفصیلی، با توسعه شهرک‌های اقماری، تراکم‌فروشی و گسترش افقی شهرها، بار جمعیتی سنگینی را به شبکه آب تحمیل کردند.

در مجموع، این آشفتگی نهادی در سیاست‌گذاری، در کنار تغییرات اقلیم منطقه‌ای و جهانی، عدم سرمایه‌گذاری زیرساختی و تأثیر تحریم‌ها، کشور را به آستانه ورشکستگی آبی رسانده است؛ وضعیتی که

این شرکت اعلام کرد که خشکسالی باعث شده است که سطح آب سدهای تأمین‌کننده آب تهران به «پایین‌ترین سطح خود در یک قرن» کاهش یابد و به مردم توصیه کرد که برای مقابله با قطعی‌های مداوم آب از مخزن و پمپ استفاده کنند.

<https://bbc.in/46gJnce>

ورشکستگی آبی؛ محصول ۶ دهه حکمرانی در ایران / سیاست‌گذاری آبی در محاق

وزارت جهاد کشاورزی با نادیده‌گرفتن ظرفیت‌های تأمین آب، افزایش سطح زیرکشت، گسترش باغات و رشد بی‌رویه تولید، کشاورزی را به‌عنوان موفقیت تلقی کرد، درحالی‌که بیش از ۸۰ درصد منابع آب کشور در بخش کشاورزی مصرف می‌شود، اغلب بدون بازدهی اقتصادی قابل‌قبول.

مرتضی نوروزپور، دکتری علوم سیاسی - بحران آب در ایران بیش و پیش از آن‌که صرفاً یک مسئله زیست‌محیطی یا اقلیمی تلقی شود، ریشه در فقدان سیاست‌گذاری کلان‌نگر، سوءمدیریت ساختاریافته و تصمیم‌سازی‌های مقطعی و جزیره‌ای دارد. اگرچه در دوره‌هایی نظیر اصلاحات ارضی، قانون ملی شدن آب‌ها و تأسیس وزارت نیرو، تلاش‌هایی برای ایجاد نظام حکمرانی یکپارچه در حوزه منابع آب صورت گرفت، اما در مجموع مدیریت منابع و مصارف آبی کشور از انسجام نهادی و رویکرد جامع‌نگر برخوردار نبوده است.

تأسیس سازمان مدیریت منابع آب ایران و شرکت‌های آب منطقه‌ای در دهه‌های گذشته با هدف رفع این خلأ

۴. اصلاح نظام قیمت‌گذاری منابع آب:

آب شرب باید به‌عنوان یک حق شهروندی و خدمت عمومی باقی بماند؛ اما در خصوص مصرف صنعتی و کشاورزی، لازم است قیمت‌گذاری مبتنی بر ارزش اقتصادی افزوده محصول نهایی باشد. این رویکرد، منجر به اصلاح الگوی مصرف، افزایش بهره‌وری و حذف بخش‌های کشاورزی فاقد توجیه اقتصادی خواهد شد.

۵. لزوم جذب فناوری و سرمایه خارجی:

حل بحران آب، همانند سایر چالش‌های راهبردی کشور، نیازمند ورود فناوری‌های پیشرفته، سرمایه‌گذاری خارجی و ثبات در روابط سیاست خارجی است. بدون ایجاد بسترهای نهادی و اقتصادی لازم، هیچ راهکار فنی به تنهایی کارآمد نخواهد بود.

فروپاشی سازوکار حکمرانی آب در کمین است

ورشکستگی آبی در ایران، بازتاب مستقیم فروپاشی سازوکار سیاست‌گذاری و حکمرانی در حوزه آب است. بدون بازسازی نهادهای سیاست‌گذار، بازنگری در حکمرانی سرزمینی و هم‌راستاسازی ساختارهای تصمیم‌گیر، هر راه‌حل فنی به سرنوشتی مشابه طرح‌های نیمه‌کاره دهه‌های گذشته دچار خواهد شد. راه نجات، نه در پروژه‌های نمادین، بلکه در احیای سیاست‌گذاری عقلانی و کلان‌نگر نهفته است.

برگرفته از: سایت اقتصاد24

به‌ویژه در کلان‌شهرها از جنبه‌های اجتماعی و امنیتی، بسیار شکننده و مخاطره‌آمیز است. برای درک ابعاد بحران، کافی است تصور شود که آب شرب در تهران، با جمعیتی نزدیک به ۷ میلیون نفر، به‌طور گسترده قطع شود. در شرایطی که جامعه پس از جنگ ۱۲ روزه درگیر فرسایش روانی و تاب‌آوری است، بروز چنین اختلالی می‌تواند زمینه‌ساز یک بحران اجتماعی حاد و گسترش‌یابنده باشد. این وضعیت، حاصل بیش از شش دهه ضعف در حکمرانی منابع آب است. گرچه تبعات بلندمدت آن غیرقابل اجتناب است، اما می‌توان با اتخاذ راهبردهایی در سه سطح کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت، بخشی از بحران را کنترل و مدیریت کرد:

راهبردهای پیشنهادی برای مواجهه با بحران آب

۱. اقدامات کوتاه‌مدت:

استفاده از چاه‌های آب در آبخوان‌های مجاور تصفیه‌خانه‌های تهران و بهره‌گیری از مازول‌های پرتابل تصفیه (Compact Modular Units) برای تزریق آب به شبکه، می‌تواند موقتاً کمبود را جبران کند.

۲. بازچرخانی پساب با فناوری‌های نوین:

اجرای سریع طرح تصفیه و بازچرخانی پساب شهر تهران با بهره‌گیری از فناوری‌های (UF فیلتراسیون اولترا)، (AOP فرایندهای اکسیداسیون پیشرفته) و (RO اسمز معکوس) باید در دستور کار قرار گیرد.

این طرح، گرچه در مقیاس کامل به حدود ۵۰۰ میلیون دلار سرمایه و دو سال زمان نیاز دارد، اما آغاز فاز اول آن در بازه سه‌ماهه، به‌ویژه در مناطق بحرانی، امکان‌پذیر است و نسبت به شیرین‌سازی آب دریا از نظر اقتصادی و پایداری، مقرون‌به‌صرفه‌تر خواهد بود.

۳. اصلاح ساختار حکمرانی آب:

حل معضل مدیریت جزیره‌ای نیازمند ایجاد نهاد واحد تصمیم‌گیر است.

تأسیس وزارتخانه‌ای مستقل تحت عنوان «آب و محیط‌زیست» و تمرکز اختیارات و مسئولیت‌ها در آن، می‌تواند در میان‌مدت به انسجام سیاست‌گذاری و تسریع در اجرای برنامه‌ها کمک کند.

همکاری‌ها را دارد؟ و مهم‌تر آن‌که چگونه می‌توان میان برنامه‌های بلندمدت دیپلماتیک و اقدامات فوری داخلی از قبیل مهار آتش‌سوزی‌های فعال، احیای تالاب‌ها و اجرای پروژه‌های کوتاه‌مدت کاهش گرد و غبار توازن ایجاد کرد؟

همان‌گونه که موالی‌زاده به درستی اشاره کرده است، تحقق همکاری با کشورهای پیش‌گفته، مستلزم روابط دیپلماتیک گسترده از رهگذر ایجاد بسترهای سیاسی است. با این حال، واقعیت‌های موجود منطقه، دستیابی به این هدف را با موانع جدی مواجه می‌سازد چه با نگاهی گذرا به کشورهای که بیش‌ترین نقش را در تولید آلودگی این روزهای خوزستان دارا هستند، باید پذیرفت اگر چه آن‌ها اسماً مستقل هستند اما در سیاست خارجی و دفاعی کم و بیش تحت تأثیر آمریکا عمل می‌کنند. روابط با سوریه که زمانی متحد ایران بود، اینک در وضعیتی نامساعد قرار دارد و اردن که در نیم قرن گذشته هیچ‌گاه روابط راهبردی با ایران نداشته، هم‌چنان در زمره متحدان سنتی غرب است. اگر چه در سال‌های اخیر، عربستان با میانجی‌گری چین گام‌هایی به سوی تنش‌زدایی با ایران برداشته اما روابط دو کشور هم‌چنان فاقد عمق استراتژیک است.

وضعیت عراق گویاترین نشانه‌های تغییر موازنه را نمایش می‌دهد. علاوه بر این‌که اینک گروه‌های نزدیک به ایران در صحنه سیاسی عراق تضعیف شده‌اند، این همسایه غربی در سال‌های اخیر بی‌میلی آشکاری به همکاری‌های دوجانبه نشان داده است. این بی‌رغبتی را می‌توان در تعلل در پروژه‌هایی نظیر لایروبی اروندر و تاخیر در تکمیل خط‌آهن بصره شلمچه مشاهده کرد. این شرایط نشان می‌دهد که دیپلماسی محیط‌زیستی خوزستان اینک در میانه میدان مین روابط منطقه‌ای گرفتار آمده است.

در سطح جهان، پروژه‌های مشابهی برای مقابله با گرد و غبار و بیابان‌زایی با موفقیت اجرا شده‌اند. دیوار سبز آفریقا با ترکیب کاشت ۱۰۰ میلیون درخت مقاوم و سیستم‌های مه‌پاش جذب رطوبت، طی ۱۵ سال گرد و غبار را ۲۵ درصد کاهش داده است. این پروژه با استفاده از تورهای ویژه، رطوبت هوا را به آب آشامیدنی و آبیاری تبدیل می‌کند. شیلی با ساخت دیواره‌های

رقص آتش و آلودگی بر جنازه تالاب‌ها

آیا الگوی جهان در خوزستان قابل تکرار نیست؟

رضا بهرامی

خوزستان این روزها باز هم در چنبره آلودگی هوا گرفتار آمده است.

هجوم گاه به گاه ریزگردهای خفه‌کننده و دود آتش‌سوزی‌های گسترده که در بسیاری مواقع تا اهواز را تحت اثر خود قرار می‌دهد، نفس‌های استان را به شماره انداخته است.

استاندار خوزستان در واکنش به این بحران قدیمی، بر این نکته تأکید کرده است که منشأ بیش از ۷۰ درصد آلودگی هوای استان از آن سوی مرزهاست و راه حل پایدار، تنها از طریق همکاری‌های گسترده منطقه‌ای با کشورهای عراق، عربستان، سوریه و اردن میسر می‌شود.

هرچند تمرکز بر همکاری‌های بین‌المللی برای حل ریشه‌ای معضل آلودگی هوا ضروری به نظر می‌رسد اما از طرف دیگر، این رویکرد پرسش‌های بنیادینی را پیش روی افکار عمومی قرار می‌دهد: آیا آمار ۷۰ درصدی منشأ خارجی به درستی تبیین شده و سهم منابع داخلی نظیر خشک‌شدگی تالاب‌ها، بیابان‌زایی محلی و فعالیت‌های نفتی در این معادله به درستی لحاظ شده است؟ آیا دیپلماسی محیط‌زیستی در شرایط کنونی اوج‌گیری تنش‌های منطقه‌ای ظرفیت تحقق این

بر وخامت آن تأکید دارند. مسئولان برای «مدیریت» این بحران تنها از مردم می‌خواهند که مصرف بی‌رویه آب را متوقف کنند.

ایران با بحران جدی آب مواجه است. آمار و ارقام اخیر وزارت نیرو، اظهارات مسعود پزشکیان و سخنگوی دولت بر وخامت آن تأکید دارند. مسئولان برای «مدیریت» این بحران تنها از مردم می‌خواهند که مصرف بی‌رویه آب را متوقف کنند.

بر اساس آمار وزارت نیرو که خبرگزاری فارس جمعه ۱۰ مرداد آن را منتشر کرده، ورودی آب به سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری (مهر ۱۴۰۳) با کاهش ۴۲ درصدی، از ۳۹ میلیارد و ۹۱۰ میلیون مترمکعب در سال گذشته به ۲۳ میلیارد و ۵ میلیون مترمکعب در سال جاری رسیده است.

این کاهش چشمگیر، زنگ خطر را برای تأمین منابع آبی به صدا درآورده است.

وضعیت نگران‌کننده مخازن سدها و کاهش بارش‌ها

این آمار نشان می‌دهد که حجم آب موجود در مخازن سدهای کشور نیز وضعیت مشابهی دارد.

در حال حاضر، این میزان به ۲۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب رسیده که نسبت به ۳۰ میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب در مدت مشابه سال گذشته، کاهش ۲۶ درصدی داشته است.

هیدروژلی، رطوبت شبانه بیابان آتاکاما را جذب و روزها آزاد می‌کند که ۴۰ درصد از سرعت بادهای گرد و غبارزا کاسته است. چین در پروژه دیوار سبز در مرز با مغولستان، نانو دیواره‌های سلولزی را با کاشت درختان پوپولوس ترکیب کرده و با کند کردن سرعت پیشروی بیابان گبی، سالانه ۲۰۰ میلیون تن شن‌های روان را مهار می‌کند.

و در مواجهه فوری با بحران زیست‌محیطی خوزستان، دولت موظف است دو اقدام حیاتی را در کوتاه‌مدت اجرایی کند: نخست، ایجاد یک یگان بالگردی مجهز مهار آتش تالاب‌ها با بالگردهای آب‌پاشی که در هورالعظیم، شادگان و بامدژ مستقر هستند. دوم، باید طرح کاشت ۵ میلیون درخت مقاوم بومی در کمربند گرد و غبارخیز با مشارکت نیروهای نظامی، شهرداری‌ها و سمن‌ها اجرا شود. این اقدامات بدون نیاز به دیپلماسی منطقه‌ای باید فوراً آغاز شود.

در گام بلندمدت، دو پروژه زیرساختی کلیدی باید پیگیری شود. احداث دیواره‌های رطوبتی مرزی به طول ۲۰۰ کیلومتر با فناوری مه‌سازهای پیشرفته برای مهار ریزگردها و تأسیس صندوقی که با دریافت جریمه از صنایع آلاینده، علاوه بر تأمین هزینه درمان بیماران ریوی و قلبی، سایر هزینه‌های طرح‌های مهار آلودگی را پوشش می‌دهد.

همزمان، دیپلماسی فعال شامل انتصاب فرستاده ویژه محیط‌زیست رییس‌جمهور به کشورهای منطقه، پیشنهاد پروژه مشترک احیای هورالعظیم به عراق و تشکیل کنسرسیوم مالی کشورهای اسلامی در دستور کار قرار گیرد. این ترکیب اقدامات عملی و دیپلماسی هوشمندانه، تنها راه نجات خوزستان از آلودگی هوا به عنوان یک فاجعه انسانی رو به گسترش است.

برگرفته از: [سایت امتداد](#)

بحران آب در ایران؛ ورودی آب سدها نزدیک به نصف شد

ایران با بحران جدی آب مواجه است. آمار و ارقام اخیر وزارت نیرو، اظهارات مسعود پزشکیان و سخنگوی دولت

نازل کرده و با باریدن باران ذخایر سدها پُر شود و مشکل کم‌آبی به صورت ریشه‌ای حل شود.

راهکارهای کوتاه‌مدت

دولت برای مقابله با بحران آب تهران، طرح انتقال آب از سد طالقان به آبگیر بیلقان در ابتدای سد کرج را در دستور کار قرار داده است.

تاکنون ۵۳ کیلومتر از این خط ۵۴ کیلومتری لوله‌گذاری شده و نصب شیرآلات در حال انجام است. با تکمیل این طرح، قرار است پنج مترمکعب در ثانیه آب از طالقان به تهران منتقل شود و در مجموع، بین ۱۰ تا ۱۱ مترمکعب در ثانیه آب با کیفیت به تهران برسد.

با این حال، برخی از کارشناسان معتقدند این اقدامات تنها «مُسکن» و راه حل‌های کوتاه‌مدت هستند.

اردکانی اعلام کرده که تاکنون حدود ۸ درصد صرفه‌جویی در مصرف آب تهران از طریق کاهش فشار آب و مدیریت مصرف محقق شده است. این در حالی است که بحران آب در ایران نتیجه ده‌ها بی‌برنامگی و ناکارآمدی دولت‌ها در ایران و عدم مدیریت منابع آبی کشور است.

هشدار پزشکian

مسعود پزشکian، رئیس‌جمهور ایران، روز گذشته پنج‌شنبه ۹ مرداد با هشدار درباره جدی بودن بحران آب، بر لزوم تناسب بین منابع و مصارف تأکید کرد و گفت: همه آمارها نشان از پایین بودن منحنی‌ها، نزولی بودن منابع آبی و حرکت به سمت خشکسالی است، اگر مصرف آب را کنترل و مدیریت نکنیم در شهریور و مهر در پشت سدها آبی باقی نمی‌ماند و با مشکلات جدی مواجه خواهیم شد.

او با اشاره به پروژه انتقال آب از طالقان و سایر بخش‌های استان برای تأمین نیاز تهران، گفت حتی این اقدامات نیز بدون مدیریت صحیح مصرف، مشکل را حل نخواهد کرد. فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت نیز روز جمعه اعلام کرد که پیشنهاد تعطیلی سراسری در مردادماه با هدف صرفه‌جویی در مصرف آب و برق مطرح شد، اما مشخص شد که این صرفه‌جویی در حدی نیست که تعطیلی عمومی را توجیه کند.

سدهای کشور در وضعیت کنونی تنها ۴۴ درصد پُرشدگی دارند و میزان بارندگی‌ها در سال جاری نسبت به بلندمدت نیز با ۴۲ درصد کاهش همراه بوده است. این آمارها به وضوح نشان می‌دهند که مشکل آب در کشور واقعی‌تری انکارناپذیر است.

کمبود شدید منابع آبی در پایتخت

تهران، با جمعیتی حدود ۱۷ تا ۱۸ میلیون نفر، با کمبود شدید منابع آبی روبه‌روست. پنج سد اصلی تأمین‌کننده آب تهران شامل لار، لتیان، ماملو، امیرکبیر و طالقان با کاهش میانگین ۴۳ درصدی مواجه هستند. به عنوان مثال:

سد امیرکبیر: با ۶۰ میلیون مترمکعب آب، ۳۳ درصد پُرشدگی و ۶۲ درصد کاهش نسبت به سال گذشته.

سد لار: ۵۸ میلیون مترمکعب آب، ۶ درصد پُرشدگی و ۲۵ درصد کاهش.

سد طالقان: ۲۱۲ میلیون مترمکعب آب، ۵۱ درصد پُرشدگی و ۳۲ درصد کاهش.

سدهای لتیان و ماملو: مجموعاً ۶۰ میلیون مترمکعب آب، ۱۹ درصد پُرشدگی و ۴۵ درصد کاهش.

این وضعیت نه تنها در تهران، بلکه در سایر نقاط کشور نیز بحرانی است.

سد دوستی (مشهد) با ۶۵ درصد کاهش، سد استقلال (هرمزگان) با ۷۸ درصد کاهش، سد شمیل و نیان (هرمزگان) با ۱۰۰ درصد کاهش، سد سفیدرود با ۷۵ درصد کاهش، سد نسا (کرمان) با ۶۱ درصد کاهش، سد وشمگیر (گلستان) با ۹۷ درصد کاهش، و سد رودبال داراب با ۷۱ درصد کاهش مواجه هستند.

تکرار خشکسالی برای پنجمین سال متوالی در استان تهران و کاهش ۴۲ درصدی بارندگی‌ها نسبت به بلندمدت، در کنار افزایش جمعیت، چالش‌ها را دوچندان کرده است.

در چنین وضعیتی خبرگزاری فارس یکی از راه حل‌های پیشنهادی را چنین عنوان کرده است: باید همگان دست به دعا بردارند تا خداوند رحمت و برکات خود را از آسمان

شده است که ظرفیت روزانه یک میلیون متر مکعب خواهد داشت و انتظار می‌رود در ژوئن ۲۰۲۸ به بهره‌برداری برسد.

این کارخانه بخشی از تلاش‌های دولت برای مقابله با کمبود شدید آب در جنوب عراق است.

/سایت بی بی سی

آتش‌سوزی فاجعه‌بار در بورسا، ترکیه همچنان در حال گسترش است و هیچ نشانه‌ای از کند شدن آن دیده نمی‌شود.

بورسا از نظر استراتژیک برای ترکیه مهم است زیرا:

- به دریای مرمره دسترسی دارد و از طریق بندر مودانیا به مسیرهای دریایی متصل است.
- قطب صنعتی و خودروسازی ترکیه است (رنو، توفاش).
- به استانبول و کریدورهای حمل‌ونقل نزدیک است.
- منطقه‌ای با اهمیت کشاورزی، تاریخی و گردشگری است.
- در مسیر ترانزیت اروپا-آسیا قرار دارد.

آتش‌سوزی در بورسا می‌تواند آسیب‌های اقتصادی، زیست‌محیطی و لجستیکی گسترده ایجاد کند.

اخبار محیط زیست جهان

اعتراض شهروندان عراق به کمبود آب و خشک شدن رودخانه‌ها

گروهی از شهروندان عراقی ۲۵ ژوئن، ۳ مرداد در شهر حله در اعتراض به کمبود آب و خشک شدن رودخانه‌ها، با آتش زدن لاستیک و تظاهرات در جاده اصلی میان استان‌های بابل و قادسیه در منطقه المجریه در مرکز عراق راه را مسدود کردند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه صدها نفر در اعتراض به کمبود شدید آب که با تابستان داغ در استان مرکزی بابل تشدید شده است، تظاهرات کردند.

عراق با ۴۶ میلیون نفر جمعیت به شدت تحت تأثیر تغییرات اقلیمی قرار گرفته است و با افزایش دما، خشکسالی‌های سالانه و کاهش جریان رودخانه‌ها دست‌وپنجه نرم می‌کند.

نخست‌وزیر عراق پنجشنبه ۲۴ ژوئیه، ۲ مرداد با حضور در بصره پروژه ۴ میلیارد دلاری ساخت نخستین کارخانه بزرگ آب‌شیرین‌کن را در این شهر ساحلی افتتاح کرد.

به گفته مقامات عراق شرکت چینی پاورچاینا با همکاری یک شرکت عراقی برنده مناقصه این پروژه

تحت تأثیر پیامدهای تغییرات اقلیمی قرار دارند، مورد به مورد تصمیم‌گیری شود. این دادگاه محدودیت افزایش دمای جهانی به ۱٫۵ درجه سانتی‌گراد را که در توافق‌نامه اقلیمی پاریس تعیین شده، تأیید کرده و گفته است هدف این است که نسل‌های حال و آینده محافظت شوند. این نظر مشورتی از سوی عالی‌ترین دادگاه سازمان ملل متحد به درخواست مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۲۰۲۳ بازمی‌گردد که توسط کشور جزیره‌ای وانواتو مطرح شده بود.

منبع: سایت رادیو زمانه

بلاای طبیعی در جهان بیش از ۱۳۰ میلیارد دلار خسارت زده‌اند

حتما نباید فاجعه طبیعی عظیمی رخ دهد تا خسارات سنگینی به بار آید. طبق یک گزارش مستند، رویدادهای جوی مکرر نیز به عاملی فزاینده برای خسارات تبدیل شده‌اند. آمریکا به‌ویژه بیشترین خسارت را داشته و اروپا کمتر آسیب دیده است.

آتش‌سوزی‌ها، طوفان‌ها، زمین‌لرزه‌ها و سایر بلاای طبیعی در نیمه نخست سال ۲۰۲۵ میلادی در سراسر جهان خسارات هنگفتی بالغ بر ۱۳۱ میلیارد دلار به بار آورده‌اند.

به‌گزارش شرکت بیمه اتکایی "میونیک (مونیخ) ره"، این رقم دومین میزان بالاترین خسارت‌ها در نیمه نخست

آمریکا می‌خواهد محدودیت‌های انتشار گازهای گلخانه‌ای را بردارد.

دولت آمریکا می‌خواهد با کنار گذاشتن نتایج تحقیقاتی که نشان می‌دهد گازهای گلخانه‌ای برای محیط زیست مضر هستند، دست دولت را از تلاش برای کاستن گازهای گلخانه‌ای ببندد.

بنا به دستوری که باراک اوباما در سال ۲۰۰۹ صادر کرد، آژانس حفاظت از محیط زیست آمریکا مسئولیت وضع استاندارد برای کاهش آلودگی هوا را به عهده گرفت. این مسئولیت بر اساس انتشار اعلامیه‌ای بود که این سازمان به نام «تشخیص خطرآفرینی» منتشر کرد. بر اساس این اعلامیه افزایش شش گاز از جمله دی‌اکسیدکربن و متان بر سلامت مردم و نسل‌های آینده آمریکا اثر منفی می‌گذارد.

آمریکا بعد از چین دومین تولید کننده گازهای گلخانه‌ای همچون دی‌اکسیدکربن است. اما سهم آمریکا به ازای هر فرد، در تولید گازها از چین بیشتر است.

کارشناسان می‌گویند این تصمیم بر محیط‌زیست اثری مخرب خواهد گذاشت.

دونالد ترامپ بارها گفته که به گمان او قوانین محیط‌زیستی بر اقتصاد آمریکا اثر مخرب دارند. او در نخستین روز کاری‌اش در دور دوم ریاست‌جمهوری، از سازمان حفاظت از محیط زیست خواسته بود تا درباره قانونی بودن اعلامیه «تشخیص خطرآفرینی» تحقیق کند. / بی بی سی

دیوان لاهه امکان دریافت غرامت در مورد تغییرات اقلیمی را فراهم کرد

دیوان بین‌المللی دادگستری در لاهه هلند راه را برای امکان پرداخت غرامت از سوی کشورهایی که به تعهدات خود در زمینه مبارزه با تغییرات اقلیمی عمل نمی‌کنند، باز کرد. بر اساس ارزیابی قضات در لاهه، چنین کشورهایی برخلاف قوانین بین‌المللی عمل می‌کنند.

در تصمیم دیوان لاهه گفته شده که باید درباره پرداخت غرامت به کشورهای خاصی که بیش‌ازدیگر کشورها

خسارات ناشی از بلایای طبیعی در آنجا به شکل سنتی بالاتر از دیگر قاره‌هاست.

توبیاس گریم در توضیح علت این امر می‌گوید: «بیشترین تراکم گردباد در ایالات متحده است. به دلیل موقعیت جغرافیایی قاره آمریکا، توده‌های هوای بسیار سرد و هوای بسیار گرم و مرطوب، به کرات با هم برخورد می‌کنند.» گریم همچنین می‌گوید که این حد از برخورد توده‌های هوا در هیچ جای دیگر جهان به این شدت وجود ندارد.

به گفته این اقلیم‌شناس، با وجود خسارات نسبتاً پایین در اروپا، "میونیک ره" نمی‌تواند برای این قاره وضعیت کاملاً بی‌خطر اعلام کند.

گریم می‌گوید: «این خوش‌شانسی بود که در شش ماه نخست سال بلایای جوی بزرگی رخ نداد.» به گفته او، البته در مقیاس‌های محلی طوفان‌هایی به وقوع پیوست، "اما نه مانند سال ۲۰۲۴ که اروپا، به ویژه اروپای مرکزی، با سیلاب‌های متعدد مواجه شد."

خطرات ناشی از زوال و پایان یخبندان

با این حال، یک پدیده طبیعی در اروپا از حد معمول خارج شد. ریزش کوه و یخ در ایالت "وله" سوئیس در پایان ماه مه که تقریباً کل روستای بلاتن را دفن و ۱۳۰ خانه را ویران کرد.

برآورد می‌شود که مجموع خسارات این حادثه به نیم میلیارد دلار برسد. گریم تأکید می‌کند: «خطرات اقلیمی در مناطق آلپ شناخته شده هستند، اما تاکنون چندان در معرض توجه عمومی نبوده‌اند».

گزارش "میونیک ره" روشن کرده که از مجموع ۱۳۱ میلیارد دلار خسارت جهانی، تنها ۸۰ میلیارد دلار تحت پوشش بیمه بوده‌اند.

به گفته این شرکت چندملیتی، هر دوی این ارقام، با احتساب نرخ تورم، به شکل چشمگیری بالاتر از میانگین دهه‌های گذشته قرار دارند. "میونیک ره" میانگین خسارات ۳۰ سال گذشته را معادل ۷۹ میلیارد دلار برآورد کرده است.

دوپیچه وله فارسی

سال، از ۱۹۸۰ تاکنون بوده و به شکل قابل‌توجهی نیز از میانگین خسارات بلندمدت بالاتر است.

فقط در سال ۲۰۱۱ خسارات وارده در نیمه نخست سال بیشتر از این میزان بوده است؛ آن‌هم به دلیل زمین‌لرزه ژاپن و سونامی ویرانگری که پس از آن رخ داد.

تنها آتش‌سوزی‌های کالیفرنیا در ماه ژانویه گذشته حدود ۵۳ میلیارد دلار خسارت به بار آورده‌اند. به گزارش "میونیک ره"، این پرهزینه‌ترین فاجعه آتش‌سوزی در طول تاریخ بوده است.

بیشترین تلفات انسانی نیز به زمین‌لرزه میانمار در ۲۸ مارس گذشته بازمی‌گردد که ۴۵۰۰ نفر در جریان آن به کام مرگ کشیده شدند.

۷۰ درصد از خسارات در آمریکا

زمین‌شناسان این شرکت شاخص دکس، بر این باورند که بلایای طبیعی ناشی از آب‌وهوا، به دلیل [گرمایش جهانی](#)، نسبت به دهه‌های گذشته با تکرار بیشتری رخ می‌دهند و شدیدتر نیز شده‌اند.

توبیاس گریم، اقلیم‌شناس ارشد این شرکت چندملیتی که در مونیخ قرار دارد، می‌گوید: «افزایش خسارات ناشی از بلایای جوی، یک امر عادی جدید است. صدای ریشه بحران‌ها بلندتر شده است. همیشه بلایای عظیم نیستند که خسارات بزرگ به بار می‌آورند. رویدادهای جوی پراکنده و مکرر هم در این روند نقش دارند».

طبق تحلیل "میونیک ره"، اروپا به نسبت با مجموع خساراتی در حدود پنج میلیارد دلار، از این روند جان سالم به در برده، اما آمریکا به‌ویژه به‌سختی آسیب دیده است.

گذشته از آتش‌سوزی‌های جنگلی در لس‌آنجلس و اطراف آن، شمار چشمگیری طوفان و گردباد شدید، مجموع خسارات ایالات متحده را به ۹۲ میلیارد دلار، یعنی معادل ۷۰ درصد کل خسارات جهانی، رسانده‌اند.

خسارت کمتر اروپا

از لحاظ خسارات [زیست‌محیطی](#)، آمریکای شمالی اصولاً منطقه‌ای آسیب‌پذیرتر محسوب می‌شود و

سوخت‌های فسیلی، که عامل اصلی تغییرات اقلیمی و افزایش گازهای گلخانه‌ای هستند، شامل زغال‌سنگ، نفت و گاز طبیعی می‌شوند.

دوران جدید انرژی و فرصت‌های اقتصادی

آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد، در سخنرانی صبح سه‌شنبه خود هنگام رونمایی از این گزارش‌ها گفت:

عصر سوخت‌های فسیلی در حال افول و شکست است. ما در طلوع عصر جدیدی از انرژی هستیم. دورانی که در آن انرژی ارزان، پاک و فراوان، جهانی سرشار از فرصت‌های اقتصادی را تأمین می‌کند.

گوترش با نقل قول از گزارش‌ها که نشان می‌دهند سال گذشته دو تریلیون دلار در انرژی پاک سرمایه‌گذاری شده است (حدود ۸۰۰ میلیارد دلار بیشتر از سرمایه‌گذاری در سوخت‌های فسیلی)، گفت «فقط به میزان مبلغ توجه کنید.»

نیاز به تسریع در گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر

با این حال، مقام‌های سازمان ملل متحد اعلام کردند که گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر، اگرچه در مقایسه با ۱۰ سال پیش قابل توجه است، اما به اندازه کافی سریع رخ نمی‌دهد.

رشد جهانی انرژی‌های تجدیدپذیر عمدتاً در کشورهای توسعه‌یافته مانند چین - که یک‌دهم اقتصاد آن به انرژی پاک گره خورده است - و همچنین کشورهایی مانند هند و برزیل بوده است.

این گزارش‌ها می‌گویند که آفریقا با وجود نیازهای بسیار به برق‌رسانی، کمتر از دو درصد از ظرفیت جدید انرژی پاک نصب‌شده در سال گذشته را به خود اختصاص داده است. مسئولان سازمان ملل هزینه بالای سرمایه‌گذاری در این زمینه برای کشورهای جنوب جهان را عامل آن دانستند.

ادل توماس، دانشمند اقلیمی باهامایی از شورای دفاع از منابع طبیعی، گفت:

جنوب جهانی باید توانمند شود تا برق خود را بدون افزایش سطح بدهی‌های غیرقابل تحمل خود تولید کند.

سازمان ملل: انرژی‌های تجدیدپذیر در جهان به نقطه عطف کاهش هزینه‌ها رسیده‌اند

بر اساس دو گزارش سازمان ملل، تغییر جهانی به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر از «نقطه عطف مثبت» عبور کرده است؛ نقطه‌ای که در آن انرژی خورشیدی و بادی حتی ارزان‌تر و گسترده‌تر خواهد شد.

بر اساس گزارش چندنهادی سازمان ملل متحد با عنوان «غنیمت شمردن فرصت» که روز سه‌شنبه ۳۱ تیر / ۲۲ ژوئیه منتشر شد، سال گذشته ۷۴ درصد از رشد تولید برق در سراسر جهان از منابع بادی، خورشیدی و سایر منابع پاک تأمین شده است.

این گزارش نشان می‌دهد که ۹۲٫۵ درصد از تمام ظرفیت‌های جدید برق افزوده‌شده به شبکه جهانی در این بازه‌ی زمانی از منابع تجدیدپذیر بوده است. در همین حال، فروش خودروهای برقی از ۵۰۰ هزار دستگاه در سال ۲۰۱۵ به بیش از ۱۷ میلیون دستگاه در سال ۲۰۲۴ افزایش یافته است.

بر اساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی‌های تجدیدپذیر (IRENA) درباره هزینه‌های انرژی، در سال گذشته، سه منبع ارزان‌ترین برق در جهان انرژی بادی ساحلی، پنل‌های خورشیدی و نیروگاه‌های آبی جدید بودند.

این گزارش‌ها می‌افزایند که در حال حاضر انرژی خورشیدی ۴۱ درصد و انرژی بادی ۵۳ درصد ارزان‌تر از ارزان‌ترین سوخت فسیلی در جهان هستند.

کاهش برنامه‌های انرژی تجدیدپذیر در ایالات متحده آمریکا

گزارش آژانس بین‌المللی انرژی‌های تجدیدپذیر می‌گوید که در ایالات متحده آمریکا، انرژی خورشیدی و بادی از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۳ با نرخ ۱۲٫۳ درصد در سال رشد کرده بود. اما از زمانی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور این کشور در اوایل سال جاری به قدرت رسید، دولت او آمریکا را از توافق‌نامه اقلیمی پاریس خارج کرده و بسیاری از برنامه‌های فدرال انرژی تجدیدپذیر را با تأکید مجدد بر سوخت‌های فسیلی کاهش داده است.

آنتونیو گوترش بدون آن‌که از ایالات متحده آمریکا نام ببرد به کشورهایی که به سوخت‌های فسیلی چسبیده‌اند هشدار داد و گفت در مسیر خطرناکی گام می‌گذارند که آن‌ها را نه ثروتمندتر که فقیرتر خواهد کرد. گوترش گفت:

کشورهایی که به سوخت‌های فسیلی چنگ می‌زنند، از اقتصاد خود محافظت نمی‌کنند، بلکه آن را تضعیف می‌کنند. هزینه‌ها را افزایش می‌دهند. رقابت‌پذیری را از بین می‌برند. دارایی‌های راکد را قفل می‌کنند.

دبیرکل سازمان ملل گفت که انرژی‌های تجدیدپذیر راه هوشمندانه برای امنیت انرژی هستند. او افزود:

با انرژی‌های تجدیدپذیر، هیچ افزایش قیمتی برای نور خورشید و هیچ تحریمی برای باد وجود نخواهد داشت.

<https://www.radiozamaneh.com/860659>

رونق نمک زدایی آب دریا: راه‌حل بحران کم‌آبی یا تهدیدی برای محیط زیست؟

محمد امین سامنی

در عصری که بحران آب به یکی از مهم‌ترین چالش‌های جهانی تبدیل شده، فناوری نمک زدایی آب دریا به عنوان یکی از امیدهای آینده مطرح شده است. اما با وجود ظرفیت عظیم آن برای تأمین آب آشامیدنی در جهان، بسیاری از کارشناسان هشدار می‌دهند که نمی‌توان از اثرات زیست‌محیطی و انرژی‌بر این فناوری چشم‌پوشی کرد.

ادل توماس که در تهیه این گزارش‌ها نقشی نداشته است، افزود که گزارش‌های سازمان ملل افسانه عدم توانایی رقابت انرژی پاک با سوخت‌های فسیلی را رد می‌کنند و در عوض نشان می‌دهند که آینده‌ای با انرژی پاک نه تنها ممکن، بلکه احتمالاً اجتناب‌ناپذیر است.

جانانان اورپک، رئیس دانشکده محیط زیست دانشگاه میشیگان، که او نیز در این مطالعات نقشی نداشت، گفت گزارش‌های سازمان ملل «کاملاً صحیح» هستند. او گفت نقطه عطف اقتصادی منجر به چرخه‌ای می‌شود که هزینه‌های انرژی‌های تجدیدپذیر به‌طور مداوم کاهش می‌یابد و انرژی سوخت‌های فسیلی کمتر و کمتر مطلوب می‌شود.

رشد انرژی‌های تجدیدپذیر با وجود یارانه‌های بالا برای سوخت‌های فسیلی

گوترش و گزارش‌ها می‌گویند انرژی‌های تجدیدپذیر به‌رغم این‌که سوخت‌های فسیلی تقریباً ۹ برابر یارانه دولتی دریافت می‌کنند، در حال رونق هستند. گزارش سازمان ملل می‌گوید که در سال ۲۰۲۳، یارانه‌های جهانی سوخت‌های فسیلی به ۶۲۰ میلیارد دلار رسید، در حالی‌که این میزان برای انرژی‌های تجدیدپذیر ۷۰ میلیارد دلار بود.

اما درست همان‌طور که انرژی‌های تجدیدپذیر در حال رونق‌اند، تولید سوخت‌های فسیلی در سراسر جهان به جای این‌که کاهش یابد همچنان در حال افزایش است. مقام‌های سازمان ملل می‌گویند این به‌طور کلی به دلیل افزایش تقاضای برق است که توسط کشورهای در حال توسعه، مراکز داده هوش مصنوعی و نیاز به خنک‌سازی در جهانی که هر روز گرم‌تر می‌شود، تشدید شده است.

آنتونیو گوترش در این باره گفت:

یک مرکز داده معمولی هوش مصنوعی به اندازه ۱۰۰ هزار خانه برق مصرف می‌کند. تا سال ۲۰۳۰، مراکز داده می‌توانند به اندازه کل ژاپن امروز برق مصرف کنند.

دبیرکل سازمان ملل از شرکت‌های بزرگ فن‌آوری جهان خواست تا مراکز داده خود را تا سال ۲۰۳۰ به‌طور کامل با انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین کنند.

پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که ظرفیت جهانی نمک‌زدایی تا سال ۲۰۲۹ به ۱۵۰ میلیون مترمکعب در روز خواهد رسید؛ ظرفیتی که برای چندین برابر تقاضای روزانه آب بریتانیا کفایت می‌کند. این رشد به‌ویژه در مناطقی با کمبود شدید آب، نظیر خاورمیانه و شمال آفریقا، با شتاب بیشتری در حال انجام است. کشورهای این منطقه، که شامل ۱۶ کشور از ۲۵ کشور کم‌آب جهان هستند، اکنون میزبان حدود ۷۰ درصد از ظرفیت نمک‌زدایی جهان هستند.

عربستان سعودی به‌تنهایی قصد دارد بیش از ۸۰ میلیارد دلار در پروژه‌های جدید سرمایه‌گذاری کند و روزانه ۳۰۰,۰۰۰ بشکه نفت را صرف تأمین انرژی کارخانه‌های آب‌شیرین‌کن خود می‌کند. کشورهای دیگری همچون مراکش، مصر، اردن و کویت نیز در حال توسعه طرح‌هایی هستند که می‌تواند نیاز میلیون‌ها نفر را تأمین کند؛ برای مثال، پروژه‌ی در دست ساخت در خلیج عقبه اردن ظرفیت تأمین آب برای ۲.۵ میلیون نفر را دارد.

بحران در دل راه‌حل؛ نمک‌زدایی آب دریا و تهدیدهای زیست‌محیطی

با وجود مزایای چشمگیر، کارشناسان به‌طور فزاینده‌ای نسبت به آسیب‌های زیست‌محیطی جدی ناشی از فرآیند نمک‌زدایی هشدار می‌دهند.

یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها، تولید پساب غلیظ یا آب شور زائد است که در صورت تخلیه مستقیم به دریا می‌تواند باعث افزایش شوری محلی و در نهایت ایجاد مناطق مرده دریایی شود — مناطقی که اکسیژن کافی برای ادامه حیات موجودات دریایی ندارند.

هرچند برخی کارشناسان نظیر کریستوفر گاسون از سازمان اطلاعات آب جهانی، این نگرانی‌ها را اغراق‌آمیز می‌دانند و معتقدند با طراحی خروجی‌های مناسب می‌توان از آسیب جدی به حیات دریایی جلوگیری کرد، اما شواهد نشان می‌دهد که در بسیاری از پروژه‌ها چنین تمهیداتی به درستی پیاده‌سازی نشده است.

به گزارش [تجارت نیوز](#)، در جهانی که تغییرات اقلیمی، کاهش منابع آب شیرین و رشد جمعیت، دسترسی به آب آشامیدنی سالم را بیش از پیش محدود کرده است، نمک‌زدایی آب دریا به عنوان یک فناوری نجات‌بخش در حال گسترش است.

بر اساس گزارش سازمان اطلاعات جهانی آب، تقاضا برای تأسیسات نمک‌زدایی طی سال‌های ۲۰۲۵ تا ۲۰۲۹ به‌طور چشمگیری افزایش خواهد یافت و پیش‌بینی می‌شود ارزش بازار جهانی این صنعت از ۱۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۴ به ۲۰ میلیارد دلار تا سال ۲۰۲۷ برسد. اما در کنار این رشد خیره‌کننده، سوالات جدی‌تری در حال ظهورند: آیا بهای این نجات، آسیب به محیط زیست و تشدید بحران اقلیمی خواهد بود؟

واقعیتی به نام بحران آب

حدود ۲ میلیارد نفر در جهان به آب آشامیدنی سالم دسترسی ندارند و دو سوم جمعیت زمین دست‌کم یک ماه در سال با کم‌آبی مواجه هستند. در چنین شرایطی، نمک‌زدایی آب دریا به عنوان یک راه‌حل فنی و نسبتاً قابل اطمینان، توانسته جایگاه خود را در برنامه‌ریزی‌های آبی بسیاری از کشورها پیدا کند. به‌ویژه در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) که خشک‌ترین منطقه جهان است، این فناوری تبدیل به ستون فقرات تأمین آب شده است.

آمار خیره‌کننده؛ ۲۵ درصد افزایش ظرفیت نمک‌زدایی در پنج سال آینده

آب‌شیرین‌کن خود هستند. اگر روند بهبود بهره‌وری انرژی ادامه یابد، این فناوری می‌تواند از انحصار ثروتمندان خارج شده و به یک راه‌حل جهانی تبدیل شود.

راهی مفید اما پرهزینه

به نقل از ایندپندنت، نمک‌زدایی آب دریا می‌تواند ناجی میلیارد‌ها انسان تشنه در آینده‌ای پرچالش باشد. اما نباید فراموش کرد که این فناوری به خودی خود یک راه‌حل کامل نیست. تأثیرات زیست‌محیطی، مصرف شدید انرژی، وابستگی به سوخت‌های فسیلی و دسترسی نابرابر، همگی چالش‌هایی هستند که باید برای رونق پایدار این صنعت، مورد توجه قرار گیرند. بدون تغییر رویکردهای مدیریتی، استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و افزایش بهره‌وری، نمک‌زدایی ممکن است به جای راه‌حل بحران آب، خود به بحران تازه‌ای برای زمین تبدیل شود.

برگرفته: از سایت تجارت نیوز

نام چهار شهر ایران در فهرست گرمترین ۱۰ شهر جهان دیده می‌شود.

بر اساس فهرست پایگاه هواشناسی «اوجیمت»، امیدیه در استان خوزستان با ۴/۵۰ درجه سانتیگراد گرمترین شهر جهان شد. در ادامه این فهرست اهواز با رتبه سوم، آبادان با رتبه هفتم و صفی‌آباد دزفول در رتبه هشتم قرار گرفته است.

به گزارش داده‌های این موسسه، چهار شهر اهواز، امیدیه، مسجد سلیمان و آبادان نیز در فهرست ۱۰ شهری هستند که بالاترین میانگین دما را داشته‌اند.

این در حالی است که بر اساس پیش‌بینی سازمان هواشناسی ایران، با ورود موج جدید گرما، شهرهای جنوبی این کشور در روزهای آینده تا ۲ درجه افزایش دما را تجربه خواهند کرد.

سایت: بی بی سی

جهت تماس با بولتن محیط زیست

bulletinenviro@gmail.com

مصرف بالای انرژی؛ مشکل بزرگ دیگر نمک‌زدایی

نمک‌زدایی فرآیندی بسیار پرا انرژی است. در حال حاضر حدود ۰.۴ درصد از کل مصرف برق جهان صرف این صنعت می‌شود، اما در برخی کشورها این عدد به مراتب بالاتر است؛ برای مثال، ۱۰ درصد از برق مصرفی اسرائیل توسط تأسیسات نمک‌زدایی استفاده می‌شود.

مشکل اصلی اینجاست که حدود ۹۵ درصد از انرژی مصرفی این صنعت از سوخت‌های فسیلی تأمین می‌شود. بر اساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی، تا سال ۲۰۳۰ تنها در منطقه MENA (خاورمیانه و شمال آفریقا)، میزان انرژی مصرفی برای نمک‌زدایی معادل ۸۰ میلیارد مترمکعب گاز در سال خواهد بود — این مقدار تقریباً دو برابر کل تولید گاز طبیعی از میادین دریای شمال بریتانیا است.

برای مثال در سال ۲۰۲۲، میزان وابستگی کشورهای به سوخت فسیلی برای تولید برق به شرح زیر بود:

- قطر: ۱۰۰ درصد
- عربستان سعودی: ۹۹ درصد
- کویت: ۹۸ درصد
- امارات متحده عربی: ۷۲ درصد
- بریتانیا: ۳۳ درصد

آیا امیدی برای نمک‌زدایی سبز وجود دارد؟

رشد سریع فناوری‌های غشایی مانند اسمز معکوس (RO) نوید کاهش مصرف انرژی و اثرات زیست‌محیطی را می‌دهد. فناوری‌های جدید در این حوزه اکنون ۴ تا ۵ برابر کارآمدتر از روش‌های سنتی تقطیر حرارتی هستند. همچنین کشورهای نظیر عربستان و امارات در حال سرمایه‌گذاری در انرژی خورشیدی برای کاهش کربن‌زایی این فرآیند هستند، اما همچنان وابستگی به سوخت فسیلی در این کشورها بسیار بالاست.

با این وجود، برخی کشورهای فقیر نیز وارد این بازی شده‌اند: غنا، آفریقای جنوبی، نامیبیا و سنگال در حال ساخت یا برنامه‌ریزی نخستین کارخانه‌های